



Sygn. akt V KK 39/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 maja 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras (przewodniczący)
SSN Kazimierz Klugiewicz (sprawozdawca)
SSN Michał Laskowski

Protokolant Joanna Sałachewicz

w sprawie **M. Ł.**

skazanego z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 8 maja 2013 r.

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego – na korzyść skazanego od wyroku Sądu Rejonowego w G.

z dnia 16 stycznia 2009 r.,

1. uchyla punkt I a zaskarżonego wyroku- tj. w części przypisującej M. Ł. popełnienie czynów opisanych w punktach I, II i III komparycji wyroku, i na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. postępowanie karne w tym zakresie umarza – oraz uchyla rozstrzygnięcia zawarte w punktach II i IV;

2. wydatkami postępowania kasacyjnego obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

M. Ł. został oskarżony o to, że:

- I. w dniu 12 października 2007 r. w dniu 12 października 2007 r. w M. w Salonie RTV AGD [...], ze z góry powziętym zamiarem niespłacenia rat,

składając nieprawdziwe pisemne oświadczenie o miejscu stałego zatrudnienia w firmie D.- M., osiągniętych miesięcznie dochodach i zdolności przeznaczenia ich na spłatę kredytu oraz wprowadzając w błąd pracownika sklepu co do swojej zdolności kredytowej, doprowadził go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w wysokości 440,99 złotych stanowiącym kwotę kredytu udzielonego na zakup aparatu fotograficznego Samsung D 70 w oparciu o umowę nr 767524750436, czym działał na szkodę AIG Bank Polska S. A., **tj. o czyn z art. 297 §1 k.k. w zb. z art. 286 §1 k.k. w zw. z art. 11 §2 k.k.**

II. w dniu 13 października 2007 r. w M. w Salonie RTV AGD, ze z góry powziętym zamiarem niespłacenia rat, składając nieprawdziwe pisemne oświadczenie o miejscu stałego zatrudnienia w firmie D. – M., osiągniętych miesięcznie dochodach i zdolności przeznaczenia ich na spłatę kredytu oraz wprowadzając w błąd pracownika sklepu co do swojej zdolności kredytowej, doprowadził go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w wysokości 888,22 złotych stanowiącym kwotę kredytu udzielonego na zakup aparatu fotograficznego Sony Cyber DSC W 55 w oparciu o umowę nr 767524750434, czym działał na szkodę AIG Bank Polska S. A., **tj. o czyn z art. 297 §1 k.k. w zb. z art. 286 §1 k.k. w zw. z art. 11 §2 k.k.**

III. w dniu 16 października 2007 r. w D. w PHU D., ze z góry powziętym zamiarem niespłacenia rat, składając nieprawdziwe pisemne oświadczenie o miejscu stałego zatrudnienia w firmie PHU R. S. K., osiągniętych miesięcznie dochodach i zdolności przeznaczenia ich na spłatę kredytu oraz wprowadzając w błąd pracownika sklepu co do swojej zdolności kredytowej, doprowadził go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w wysokości 2 771,88 złotych stanowiącym kwotę kredytu udzielonego na zakup telewizora LCD DAEWOO 32" w oparciu o umowę nr 857522140650, czym działał na szkodę AIG Bank Polska S. A., **tj. o czyn z art. 297 §1 k.k. w zb. z art. 286 §1 k.k. w zw. z art. 11 §2 k.k.**

- IV. w dniu 15 października 2007 r. w G. w Salonie D., ze z góry powziętym zamiarem niespłacenia rat, przedkładając podrobione i stwierdzające nieprawdę zaświadczenie o zatrudnieniu w firmie PHU R. S. K., oraz wprowadzając w błąd pracownika sklepu co do swojej zdolności kredytowej i zamiaru spłaty, usiłował doprowadzić go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w wysokości 4 499 złotych stanowiącym kwotę kredytu udzielonego na zakup telewizora LCD Samsung, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na negatywną weryfikację wniosku, czym działał na szkodę GE Money Bank SA, **tj. o czyn z art. 13 §1 k.k. w zw. z art. 286 §1 k.k. w zb. z art. 297 §1 k.k. w zw. z art. 11 §2 k.k.**
- V. w dniu 15 października 2007 r. w G. w Salonie E. t Sp. z o.o, ze z góry powziętym zamiarem niespłacenia rat, przedkładając podrobione i stwierdzające nieprawdę zaświadczenie o zatrudnieniu w firmie PHU R. S. K., oraz wprowadzając w błąd pracownika sklepu co do swojej zdolności kredytowej i zamiaru spłaty, usiłował doprowadzić go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w wysokości 4 188, 45 złotych stanowiącym kwotę kredytu udzielonego na zakup telewizora 42 LC 3 R 2006 LG, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na negatywną weryfikację wniosku, czym działał na szkodę GE Money Bank SA z siedzibą/.../, **tj. o czyn z art. 13 §1 k.k. w zw. z art. 286 §1 k.k. w zb. z art. 297 §1 k.k. w zw. z art. 11 §2 k.k.**
- VI. w dniu 15 października 2007 r. w G. w Salonie V. Sp. z o.o., ze z góry powziętym zamiarem niespłacenia rat, przedkładając podrobione i stwierdzające nieprawdę zaświadczenie o zatrudnieniu w firmie PHU R. S. K., oraz wprowadzając w błąd pracownika sklepu co do swojej zdolności kredytowej i zamiaru spłaty, usiłował doprowadzić go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w wysokości 3 529,93 złotych stanowiącym kwotę kredytu udzielonego na zakup Notebooka HP 6720 S, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na negatywną weryfikację wniosku, czym działał na szkodę GE Money Bank SA, **tj. o**

czyn z art. 13 §1 k.k. w zw. z art. 286 §1 k.k. w zb. z art. 297 §1 k.k. w zw. z art. 11 §2 k.k.

Sąd Rejonowy w G. w wyroku z dnia 16 stycznia 2009 r., orzekł:

- "I. oskarżonego M. Ł. uznaje za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów, i tak:
- a) za czyny opisane w punktach I-III części wstępnej wyroku, przyjmując, iż zostały one popełnione w warunkach ciągu przestępstw opisanego w art. 91 §1 k.k., na podstawie art. 286 §1 k.k. w zw. z art. 11 §3 k.k. w zw. z art. 91 §1 k.k. wymierza mu karę roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,
 - b) za czyny opisane w punktach IV-VI części wstępnej wyroku, z tą zmianą, iż kwalifikuje je z art. 13 §1 k.k. w zw. z art. 286 §1 k.k. w zb. z art. 297 §1 k.k. w zb. z art. 270 §1 k.k. w zw. z art. 11 §2 k.k., i przyjmując, że zostały one popełnione w warunkach ciągu przestępstw opisanego w art. 91 §1 k.k., na podstawie art. 14 §1 k.k. w zw. z art. 286 §1 k.k. w zw. z art. 11 §3 k.k. w zw. z art. 91 §1 k.k. wymierza mu karę roku i 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności;
- II. na podstawie art. 91 §1 k.k. w zw. z art. 86 §1 k.k. wymierzone oskarżonemu kary pozbawienia wolności łączy i wymierza mu karę łączną 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności;
- III. na podstawie art. 69 §1 i §2 k.k. oraz art. 70 §1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesza na okres próby lat 5 (pięciu);
- IV. na podstawie art. 46 §1 k.k. orzeka wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody w całości poprzez zapłatę na rzecz AIG Bank Polska S.A. kwoty 4.101,09 zł (czterech tysięcy stu jeden złotych dziewięciu groszy);
- V. na podstawie art. 624 §1 k.p.k. zwalnia oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych w całości."

Powyższy wyrok nie został zaskarżony przez żadną z uprawnionych stron i uprawomocnił się w pierwszej instancji w dniu 23 stycznia 2009 r.

Kasację od prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego z dnia 16 stycznia 2009 r. wniósł Prokurator Generalny, który powołując się na zarzut rażącego naruszenia przepisu prawa procesowego, tj. art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., a polegającego na skazaniu M. Ł. za czyny z art. 297 § 1 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełnione w dniach 12, 13 i 16 października 2007 r., pomimo iż postępowanie karne co do tego samego oskarżonego i tych samych czynów zostało wcześniej prawomocnie zakończone wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 31 lipca 2008 r., co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k., wniósł w konkluzji o uchylenie tegoż wyroku w zaskarżonej części oraz w części dotyczącej orzeczenia w punkcie II o karze łącznej i w punkcie IV o obowiązku naprawienia szkody i umorzenie postępowania w tym zakresie.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest zasadna w stopniu oczywistym, co pozwala na jej rozpoznanie i uwzględnienie na posiedzeniu (art. 535 § 5 k.p.k.).

Nie ulega bowiem wątpliwości, że wyrokiem Sądu Rejonowego w M. z dnia 31 lipca 2008 r., sygn. akt II K .../08, który uprawomocnił się bez postępowania odwoławczego w dniu 8 sierpnia 2008 r., oskarżony M. Ł. został uznany między innymi za winnego tego, że:

1. w dniu 12 października 2007 roku w M., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził AIG Bank Polska S.A do niekorzystnego rozporządzenia kredytem w wysokości 440.99 zł na zakup w systemie ratalnym aparatu fotograficznego Samsung D 70 o wartości 419 zł w ten sposób, że w sklepie M. złożył nierzetelne oświadczenie o swoim zatrudnieniu w ekspedycji archeologicznej D. w celu zawarcia umowy kredytowej nr 767524750436, wprowadzając tym samym pracownika sklepu w błąd co do okoliczności mającej znaczenie prawne i co do zamiaru wywiązania się z zobowiązania, a następnie w nieustalonym dniu w październiku 2007 roku w M. przywłaszczył sobie te przedmioty, w ten sposób, że zbył je nieustalonym osobom, mimo, że nie stanowiły jego własności, czym działał na szkodę AIG Bank Polska S.A.,

2. w dniu 13 października 2007 roku w M., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził AIG Bank Polska S.A. do niekorzystnego rozporządzenia kredytem w wysokości 888,22 zł na zakup w systemie ratalnym aparatu fotograficznego Sony Cyber DSC W55 o wartości 849 zł, w ten sposób, że w sklepie Mars złożył nierzetelne oświadczenie o swoim zatrudnieniu w zakładzie D./.../ w celu zawarcia umowy kredytowej nr 767524750434 wprowadzając tym samym pracownika sklepu w błąd co do okoliczności mającej znaczenie prawne i co do zamiaru wywiązania się z zobowiązania a następnie w nieustalonym czasie i miejscu przywłaszczył sobie te przedmioty w ten sposób, że zbył je nieustalonym osobom, mimo, że nie stanowiły jego własności, czym działał na szkodę AIG Bank Polska S.A.,
3. w dniu 16 października 2007 roku w D., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził AIG Bank Polska S.A. do niekorzystnego rozporządzenia kredytem w wysokości 2.771,88 zł na zakup w systemie ratalnym telewizora LCD Daewoo 32 o wartości 2.499 zł w ten sposób, że w sklepie D. złożył nierzetelne oświadczenie o swoim zatrudnieniu w PHU R. w celu zawarcia umowy kredytowej nr 857522140650 wprowadzając tym samym pracownika sklepu w błąd co do okoliczności mającej znaczenie prawne i co do zamiaru wywiązania się z zobowiązania a następnie tego samego dnia w G. przywłaszczył sobie ten przedmiot w ten sposób, że zbył je nieustalonym osobom, mimo, że nie stanowiły jego własności, czym działał na szkodę AIG Bank Polska S.A.,

- a które to czyny zostały zakwalifikowane jako - wchodzące w skład ciągu (art. 91 § 1 k.k.) - przestępstwa z art. 297 § 1 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to skazany na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, przy czym jednocześnie na podstawie art. 46 § 1 k.k. nałożono na oskarżonego obowiązek naprawienia wyrządzonej szkody poprzez zapłatę na rzecz AIG Bank Polska S.A. kwoty 4.101,09 zł.

Z powyższego wynika zatem, że wyrok Sądu Rejonowego w G. z dnia 16 stycznia 2009 r. w części dotyczącej skazania za czyny popełnione przez M. Ł. w dniach 12 i 13 października 2007 r. w M. i w dniu 16 października w D., wydany został pomimo istnienia przesłanki procesowej w postaci powagi rzeczy osądzonej (*res iudicata*). Stan powagi rzeczy osądzonej zachodzi bowiem wówczas, gdy „co do tego samego czynu tej samej osoby” (tożsamość podmiotowo-przedmiotowa), orzeczeniem merytorycznym rozstrzygnięta została kwestia odpowiedzialności karnej. W przedmiotowej sprawie te same czyny, mimo pewnych różnic w ich redakcji i przyjętej kwalifikacji prawnej, tej samej osoby - tj. M. Ł., zostały już prawomocnie osądzone wyrokiem Sądu Rejonowego w M. z dnia 31 lipca 2008 r., sygn. akt II K .../08.

Z tego też względu, Sąd Najwyższy uchylił punkt I a zaskarżonego kasacją wyroku Sądu Rejonowego w G. - tj. w części przypisującej M.Ł. popełnienie czynów opisanych w punktach I, II i III komparycji wyroku i na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. postępowanie karne w tym zakresie umorzył. Konsekwencją powyższego było również uchylenie rozstrzygnięć zwartych w punktach II (kara łączna) i III (obowiązek naprawienia szkody).